

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2005. február 17.)

Lengyelország aktualizált konvergenciaprogramjáról (2004–2007)

(2005/C 136/09)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

- (1) A Tanács 2005. február 17-én megvizsgálta Lengyelország aktualizált konvergenciaprogramját, amely a 2004–2007 közötti időszakra szól. A program részben megfelel a stabilitási és konvergenciaprogramok tartalmáról és formájáról szóló magatartási kódex adatszolgáltatási követelményeinek. Az államháztartási bevételek és kiadások összetételére vonatkozó ESA95 adatok minősége nem felel meg teljes mértékben az ESA95 statisztikai szabványoknak. A program eltér továbbá a magatartási kódexben az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága vonatkozásában meghatározott adatszolgáltatási követelményektől. Ennek megfelelően Lengyelország felkérést kap az adatszolgáltatási követelményeknek való teljes megfelelésre.
- (2) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP növekedése a 2004-es 5,7 %-ról 2005-ben és 2006-ban átlagosan 4,9 %-ra lassul, mielőtt 2007-ben visszanyeri lendületét, és eléri az 5,6 %-ot. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján ez a forgatókönyv meglehetősen kedvezőnek tűnő növekedési feltételezéseket tükröz. Amennyiben a 2005-re és 2006-ra vonatkozó növekedési prognózisok valószerűek, a program utolsó évének növekedési előrejelzése magasnak tűnik. Különösen, a GDP növekedésének 2007-ben történő felgyorsulásával kapcsolatos prognózis meglehetősen optimista feltételezéseket tükröz a potenciális kibocsátás növekedésére és a hazai kereslet erejére vonatkozóan. A program inflációra vonatkozó prognózisai alacsonynak tűnnek.
- (3) A Tanács 2004. július 5-én úgy határozott, hogy Lengyelországban túlzott hiány áll fenn, és annak 2007-re történő kiigazítására irányuló ajánlást fogalmazott meg. Az aktualizált program alapjául szolgáló költségvetési stratégia célja az államháztartási hiánynak a GDP 3 %-a alá szorítása 2007-re, valamint az adósságrátának a GDP 60 %-a alatt tartása, ideértve a nyugdíjrendszer második pilléréhez való hozzájárulásokat (ezek becsült hatása körülbelül a GDP 1,5 %-a évente), amelyeket – az Eurostat határozatának megfelelően – legkésőbb 2007-re az államháztartáson kívülre kell besorolni. Az aktualizált program a hiány fokozatos csökkenését irányozza elő, a 2004-es GDP-arányos 5,4 %-ról 2007-ben a GDP 2,2 %-ára. A 2004. májusi programmal összehasonlítva a legjelentősebb eltéréseket az adósság GDP-hez viszonyított arányának jelentős mértékű – átlagosan megközelítőleg 4,3 százalékponttal való – lefelé történő módosítása adja, valamint az államháztartási hiány célértékének felfelé módosítása a GDP 0,7 %-ával 2007-ben, a gazdasági növekedésben prognosztizált fellendülés ellenére.
- (4) A 2005–2007 közötti időszak fiskális konszolidációja a *Hausner-tervben* szereplő átfogó intézkedéscsomag végrehajtásának eredménye lenne, amelynek – teljes végrehajtása esetén – a költségvetésre gyakorolt összhatása a becslés szerint a GDP 4,7 %-át tenné ki (az előző programhoz képest ez 0,6 százalékpontos csökkenést jelent). Ugyanakkor folyamatban van egy jelentős állami beruházási program végrehajtása, amely az állami beruházások arányát a 2003-as GDP-arányos 3,4 %-ról 4,1 %-ra növeli a program ideje alatt, szemben a GDP 2,4 %-át kitevő 2004-es uniós átlaggal.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (5) Fennáll a kockázata annak, hogy a költségvetési eredmény rosszabb lesz a hiánynak 2007-re a GDP 3 %-a alá csökkentést célzó program prognózisánál. A *Hausner-terv*ben előirányzott intézkedések késedelmes vagy nem teljes körű végrehajtásának kockázata, amit a 2004. májusi program értékelése említ, már megvalósulni látszik. A jogalkotási eljárásokat igénylő, de a 2005-ös költségvetésben már szereplő fennmaradó intézkedések végrehajtását még mindig bizonytalanság övezi. A hiány célértékei változatlanok maradtak annak ellenére, hogy a Parlament két fontos intézkedést elutasított. Az aktualizált programban bemutatott, további bevételekre és kiadási megtakarításokra irányuló intézkedéseknek legalább a fele nem világosan körülhatárolt. További kockázatot jelentenek a függő kötelezettségek, amelyeket ebben az összefüggésben ennek megfelelően figyelemmel fognak kísérni. A hiányra vonatkozó célok elérése függ a program teljes idejére prognosztizált magas GDP-növekedéstől is. Ezen túlmenően a tőkefedezeti nyugdíjrendszer nyilvántartása továbbra is az államháztartási szektoron belül történik, ami az Eurostat által megadott átmeneti időszakban megengedett. A 2007. márciusi értesítéssel és a besorolás tekintetében végrehajtott változtatással kezdődően a hiányszintet körülbelül 1,5 százalékponttal felfelé kell kiigazítani. Ez a kiigazítás azt jelenti, hogy az aktualizált program alapján és a további megtakarítási intézkedések hiányában Lengyelország nem tudja 3 % alá szorítani a hiányt a program utolsó évében.
- (6) Az aktualizált programban az adósságráta a becslések szerint elérte a GDP 45,9 %-át 2004-ben, szemben a 2004. májusi konvergenciaprogram 49 %-os előrejelzésével, és a Szerződésben előirányzott, a GDP 60 %-ának megfelelő referenciaérték alatt maradt. A program prognózisa szerint az adósságráta halmozottan 1,8 százalékponttal növekszik a 2004–2007 közötti időszak alatt, növekedése csak a program utolsó évében torpan meg.
- (7) A 2020 utáni évekre vonatkozó költségvetési prognózisok hiánya miatt nehéz értékelni a lengyel államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát, mivel a népességöregedés költségvetési hatásának legnagyobb része valószínűleg 2020 után érvényesül. Mindazonáltal a rendelkezésre álló információk alapján nem zárhatók ki bizonyos kockázatok. Változatlanul fennállnak a hosszú távú költségvetési trendek megerősítését célzó politikák költségvetési hatásának bizonytalanságai. A tervezett költségvetési konszolidáció szigorú középtávú végrehajtása hosszú távon hozzájárul a fenntartható pozícióhoz.
- (8) A aktualizált programban bemutatott gazdaságpolitikák részben összhangban vannak az ország-specifikus átfogó gazdaságpolitikai iránymutatással az államháztartás területén. A program egyrésztől összhangban van az államháztartási hiány Tanács által javasolt csökkentésével, és a csökkenés alapjául a *Hausner-terv* végrehajtása szolgál. Másrésztől lehetséges, hogy a program intézkedései nem elégségesek az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosításához.

A fenti értékelés alapján és a Tanács által a 104. cikk (7) bekezdése értelmében megfogalmazott ajánlások fényében a Tanács véleménye szerint Lengyelországnak a következő lépések megtétele javasolt:

- i) a költségvetési korrekció megerősítése 2005 után és a hiányra vonatkozó cél csökkentése 2007-re;
- ii) a *Hausner-terv*ben foglalt strukturális intézkedések teljes körű végrehajtásának biztosítása, és alternatív intézkedések bevezetésére irányuló további erőfeszítések megtétele, amennyiben a végrehajtás kockázatai megvalósulnak.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési prognózisok összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007
Reál-GDP (változás %-ban)	CP 2004. dec.	5,7	5,0	4,8	5,6
	COM 2004. okt.	5,8	4,9	4,5	nincs adat
	CP 2004. május	5,0	5,0	5,6	5,6
HICP-infláció (%)	CP 2004. dec.	3,5	3,0	2,7	2,5
	COM 2004. okt.	3,5	3,3	3,0	n.a.
	CP 2004. május	2,2	2,8	<3	<3

		2004	2005	2006	2007
Államháztartási egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	CP 2004. dec.	-5,4	-3,9	-3,2	-2,2
	COM 2004. okt.	-5,6	-4,1	-3,1	n.a.
	CP 2004. május	-5,7	-4,2	-3,3	-1,5
Elsődleges egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	CP 2004. dec.	-2,6	-1,3	-0,5	0,4
	COM 2004. okt.	-2,5	-1,0	-0,0	n.a.
	CP 2004. május	-2,8	-1,1	-0,3	1,3
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	CP 2004. dec.	45,9	47,6	48,0	47,3
	COM 2004. okt.	47,7	49,8	49,3	n.a.
	CP 2004. május	49,0	51,9	52,7	52,3

Források:

Konvergenciaprogram (CP); A Bizottság szolgálatainak 2004. őszi előrejelzései (COM);

⁽¹⁾ Az államháztartási egyenleg és az elsődleges egyenleg nem tartalmazza a bevétel csökkenést és így, ceteris paribus, a tőkefedezeti nyugdíjpillér hiányt növelő hatását sem (a becslés szerint körülbelül a GDP 1,5 %-a évente)